

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN, 1909, s. 501. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm01-shoot-idm140207697431392/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Side 68 Linje 36: *tilluse*] betyder ellers almindeligt paa Dansk: hjemme, men hos P.-M. betyder det oftest overensstemmende med tysk nach Hause: hjem; sml. „Adam Homo's 1ste Sang: „Han nys har efterseet sin Fiskeruse, | Og travet nu med raske Skridt tilluse“.

Side 68 Linje 39: *flacket...Lea*] i Mosch. 29,16.

Side 68 Linje 40: *staa Dulcinea*] =: min Flamme; Dulcinea („den søde, den elskede“) er Don Quixotes Elskede i Cervantes' Roman „Don Quixote“.

Side 68 Linje 8: *paa Ærens Mark*] =: til Duel. — Dueller forekom dengang (efter tysk Skik) hyppigere end nu, ikke blot i Bøger, men ogsaa i Livet. P. V. Jacobsen skriver i sin Dagbog (Personalhist. Tidsskr. 4. Række II) den 11/2 1828: „Duel mellem Vinhandler August Petersen (Lieutenant ved det borgerlige Artilleri) og en Skomager (Lieutenant ved Jægerne), foranlediget af, at den første ikke vilde tjene med den sidste, da denne endnu var Svend, i Artilleriet. Petersen er slemt tiltrukket og kan næppe komme til at duellere med en Skrædder, som han og har fornærmet paa samme Maade“; den 1/2 1829: „Winther og Heiberg uenige, da W. i Spøg vilde banke Heiberg med dennes Ridepisk, og H. da igen i Spøg lod falde Ord om Børnredressører etc., ledsagede af et ondt Blik, siger W. Idag vil denne sidste fordrø en Forklaring af Heiberg; maaske kan det komme til en Duel!“ (men 10/2: „Winther er bleven nogenlunde forsonet med Heiberg, der forsikrede, at han ikke havde i Sinde at fornærme ham“); 20/2 1829: „Birch, Auditøren ved Studenterkorpset, kom paa Knirsch's Kaffehus [=: Restauration] ved Billardet i Skænderi med et ungt Menneske ved Navn Anker og gav ham et Øreflgen; denne udfordrede ham nu, og i sin Forlegenhed derover svarede hin, at han ej kunde være bekendt at slaa med Ea, der fik Øreflgen“. Fra Trediverne fortælles Lægen J. H. Lorch i sine Erindringer (Side 78): „Det vakte nogen Opmærksomhed i Byen, at en bekjendt Snofløjer havde duelleret med en Kontorist, fordi denne paa et Bal i „de Venskabelige“ var mødt i graa Benklæder, hvilket Officeren, der var Balinspektør, havde bebrejdet ham i stærke Udtryk, der fremkaldte en ligesaa skarp Replik og paafølgende Udfordring paa Pistoler. (Duellen løb forresten af uden mindste Skade for Duellanterne)“. Sml. ogsaa Overskouens Erindringer (Side 402 f.: fra Slutningen af Tyverne).

Side 60 Linje 22: *Haabets lange Næse bliver længer*] længer, der er den gamle Bordsform, sammenblandes tidligt i Dansk med Tillægsordformen længere og brugtes langt ned i Tiden som Tillægsord; hos P.-M. finder det hyppigt Sted (Expl. i de følgende Bind), og det forekommer ogsaa hos andre samtidige Forfattere, sml. Ingemann 1824 („Valdemar den Store og hans Mænd“): „Paa længer Valfart skal hviles godt“; H. C. Andersen 1840 („Molatten“): „Hun Mulat, | Hvis Haas i med et kort Bessig har seret, | I længer Tid et Tilflugtsted har været | For alle Herreløse“ [Citatene efter Dahlerups Ordboogsamlinger].

Side 60 Linje 30: *Hos Recensenten i hans Ramaskraal*] Recensent (latin) „Anmelder“; Ramaskraal „Jammerskraal“ (stammer fra Jerem. 31,15 og Matth. 2,18).

Side 69 Linje 33: *erkjendes*] her som flere Steder hos P.-M. (f. Ex. „Adam Homo's 5te Sang: „Vor Helt i Nøden havde Venner faaet, | Af hvem han blev erkjendt, om ei forstaaet“) i den nu forsvundne, dengang ret almindelige Betydning: anerkende; sml. Baggesen 1806 („Noureddin til Aladdin“): „Vi to, hvis og erkjendt af ingen anden, | Erkiende, skatte, føle dybt hinanden“; J. L. Heiberg 1841 („En Sjæl efter Døden“): „I Sandhed, jeg glædes ved den Besked, | Thi heraf slutte jeg tør omtrent, | At Andersen her nu bliver erkjendt“. — Ligesaa Linje 34: Erkjendelsen =: Anerkendelsen.

Side 69 Linje 39—40: *at synes... | At være eller ej*] Gengivelse af den latinske Talemaade esse, non videri („at være, ikke at synes“), der var Tyge Brahes Valgsprog og senere blev Adam Homos.

Side 70 Linje 31: *Tasken*] Brevtasken, Lommebogen.